

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Педагогічний факультет
кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи**

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«СУЧАСНІ ТЕОРІЇ СОЦІАЛЬНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1

від «28» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	СУЧАСНІ ТЕОРІЇ СОЦІАЛЬНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ
Викладач (-і)	Комар Ірина Валеріївна
Контактний телефон викладача	+380975276171
Е-mail викладача	
Формат дисципліни	Вибіркова Лекції, семінарські, практичні, самостійна робота, індивідуальне навчально-дослідне завдання, онлайн консультування.
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС / 90 годин 12 год. – лекції, 18 год.- семінарські,
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за попередньою домовленістю кожна друга п'ятниця з 13.30 до 15.00. <i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю Viber (+380975276171) в робочі дні з 9.30 до 17.30.
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Курс розроблено для вивчення актуальної для педагогічної освіти та науки проблеми соціального благополуччя. Звернення до проблеми соціального благополуччя як маркеру задоволеності та успішності життя сучасної людини пояснюється необхідністю дослідження адаптаційних механізмів людини в умовах глобальних системних змін. Зміни, що відбуваються у всіх сферах життєдіяльності людського суспільства, істотно впливають на зміни уявлень людини про вічно існуючі категорії, такі як розуміння сенсу життя і вимоги до якості життя. Актуальність проблеми зумовлена також зверненням уваги соціально-педагогічної науки на розвиток людських ресурсів.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Мета та цілі курсу:</p> <p>Мета – формування у здобувачів вищої освіти розуміння понять соціальне благополуччя, соціальний добробут, соціальна справедливість; соціальна рівність; забезпечення соціальних гарантій, а також засвоєння студентами інтегральних методів оцінки соціального благополуччя населення на популяційному та індивідуальному рівнях.</p> <p>У результаті вивчення курсу студент повинен:</p> <p>Знати основи сучасної теорії соціального благополуччя, соціальної безпеки, соціальної згуртованості;</p> <p>вміти використовувати основні критерії соціального благополуччя; визначати наукову і практичну цінність розв'язуваних дослідницьких завдань в процесі</p>	

забезпечення соціального благополуччя, соціальної безпеки і згуртованості; **володіти** різними напрямками забезпечення соціального благополуччя, соціальної безпеки, соціальної згуртованості; здатністю проводити дослідження з виявлення рівня соціального благополуччя у різних груп населення.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

Інтегральна - Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проектами.

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Фахові:

ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

ФК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК 6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

ФК 7. Здатність до професійної рефлексії.

ФК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

ФК 9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.

ФК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.

ФК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

ФК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

Програмні результати навчання:

ПРН 6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові

знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН 15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

ПРН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин - 90
лекції	12 годин
семінарські заняття	18 годин
самостійна робота	60 годин

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
2	231 Соціальна робота	1	вибірковий

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Модуль 1. Теоретичні засади забезпечення соціального благополуччя Тема 1. Типи теорій соціального благополуччя особистості та середовища.	2	2	6
Тема 2. Поняття соціального благополуччя суспільства.	2		6
Тема 3. Якість життя як основа соціального благополуччя людини та суспільства.		2	6
Тема 4. Основні принципи та категорії соціального благополуччя.	2	2	6
Тема 5. Підходи до вивчення якості життя.		2	6

Тема 6. Теоретичні засади забезпечення соціального благополуччя.		2	6
Модуль 2. Управління соціальним благополуччям населення. Тема 7. Концептуальні підходи до вимірювання якості життя в Україні.	2	2	6
Тема 8. Система національних показників якості життя.	2	2	6
Тема 9. Поняття індикаторів вимірювання соціального благополуччя.	2	2	6
Тема 10. Управління соціальним благополуччям населення.		2	6

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів, з них: 50 балів за поточне оцінювання 30 балів – за контрольну роботу 10 балів – самостійну роботу 10 балів за виконання індивідуального завдання. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок на семінарських заняттях у 5-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 10, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	(5-бальна шкала оцінювання) Загальна кількість балів - 50
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Контрольна робота	30
Залік/максимальна кількість балів	100
Сума набраних балів з усіх форм роботи впродовж	

	семестру
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” -Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” -Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Невідповідна	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується

поведінка під час занять	рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/

8. Рекомендована література

Основна:

1. Верник О.Л. Сучасні підходи до проблеми благополуччя в психології: екопсихологічний аспект. Благополуччя особистості vs благополуччя середовища антиномія сучасного способу життя.: матеріали науково-практичного круглого столу (21 квітня 2019 року, Київ). Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2019. С. 5–8.
2. Громадське здоров'я : підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, Т. С. Грузева [та ін.]. Вінниця : Нова Книга, 2013. С. 18–44; 45–70; 71–80; 97–100.
3. Горбаль І.С. Соціально-психологічні чинники суб'єктивного благополуччя пенсіонерів : автореф. дис. ... канд. психол. наук:19.00.05; Ін-т соц. та політичної психології НАПН України. Київ, 2016. 20 с.
4. Данильченко Т.В. Суб'єктивне соціальне благополуччя: психологічний вимір : монографія ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Чернігів, 2016. 543 с.
5. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження : колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. 488 с.
6. Каргіна Н.В. Основні підходи до вивчення психологічного благополуччя особистості: теоретичний аспект. Наука і освіта. № 3. 2015. С. 48–55.
7. Каргіна Н.В. Ресурси та чинники психологічного благополуччя особистості : дис....канд. психол. наук : 19.00.01 ; Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського». Одеса, 2018. 270 с.
8. Каретна О. О. Соціально-психологічні аспекти сімейного благополуччя в умовах сучасності / О. О. Каретна, А. В. Курова // Правове життя сучасної

України : у 3 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 трав. 2020 р.) / відп. ред. М. Р. Аракелян. Одеса : Гельветика, 2020. Т. 1. С. 272–274.

9. Кириленко О.М. Благополуччя людей як об'єкт соціологічних досліджень: феліцитарний підхід. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2016. № 3. С. 18–33.
10. Ковтун О. С., Баранова С. С. Соціологія здоров'я: проблеми теорії та практики : навчально-методичний посібник / О. С. Ковтун, С. С. Баранова. К. : Університет «Україна», 2020. 165 с.
11. Курова А.В. Задоволеність життям та суб'єктивне благополуччя особистості. Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. Психологія. 2015. Т. 20. Вип. 2(36). Ч. 1. С. 98–104.
12. Огнєв В.А., Чухно І.А. Соціальне благополуччя в контексті забезпечення соціального розвитку держави та громадського здоров'я. Громадське здоров'я в соціальному і освітньому просторі – виклики сьогодення і перспективи розвитку: матеріали І міжнар. укр.-нім. симп. з громад. здоров'я, 25–26 вересня 2019 р. Тернопіль: ТНМУ, 2019. С. 11–14.
13. Психологія здоров'я людини / За ред. І. Я. Коцана. Луцьк: РВВ —Вежа| Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011. 430 с.

Додаткова

14. Patton G. C, Tollit M. M, Romaniuk H. et al. A prospective study of the effects of optimism on adolescent health risks. Pediatrics. 2011. 127. 308–316.
15. Proctor C. L., Linley P. A., & Maltby J. Youth life satisfaction measures: A review. Journal of Positive Psychology, 2009. № 4. 128–144.
16. Samman Emma. Psychological and Subjective Well-being: A Proposal for Internationally Comparable Indicators. Oxford Development Studies, Taylor & Francis Journals. 2007. vol. 35(4). 459–486.

Інформаційні ресурси

1. U.S. National Library of Medicine – Національна медична бібліотека США. – <http://www.nlm.nih.gov/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. – <http://www.dnpb.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету. – <http://libr.knmu.edu.ua/index.php/biblioteki>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. – <http://www.nbuv.gov.ua/>
- 17.5. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. – <http://korolenko.kharkov.com>

Викладач Комар Ірина Валеріївна, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи